

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 20/08/2010
K(2010)5911

SG-Greffe(2010) D/12796

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky (TÚ SR)

Továrenská 7
810 06 Bratislava 16
Slovensko

Kontaktná osoba:
Ing. Ladislav Mikuš
predseda

Fax: +421 2 5293 2095

Vážený pán Mikuš,

**Vec: Rozhodnutie Komisie vo veciach SK/2010/1111 a SK/2010/1112:
Veľkoobchodné ceny za ukončenie volania v jednotlivých verejných
telefónnych sieťach poskytované na pevnom mieste**

Pripomienky na základe článku 7 ods. 3 smernice 2002/21/ES¹

I. POSTUP

Komisia zaznamenala dve notifikácie (z 23. júla a 28. júla 2010) od slovenského regulačného úradu (Telekomunikačný úrad Slovenskej Republiky – TÚSR) týkajúce sa veľkoobchodného trhu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení.

Národný poradný postup² vzhľadom na analýzu trhu prebiehal od 15. februára 2010 do 17. marca 2010 a vzhľadom na podrobnosti metodiky kalkulácie nákladov od 19. mája 2010 do 18. júna 2010. Termínom ukončenia konzultácií na úrovni EÚ podľa článku 7 rámcovej smernice je 23. august resp. 30. august 2010.

Telekomunikačnému úradu Slovenskej republiky bola 4. augusta 2010 zaslaná žiadosť o informácie a odpoveď bola doručená 9. augusta 2010.

---

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica), Ú. v. ES L 108, 24.4.2002, s. 33.

² V súlade s článkom 6 rámcovej smernice.

Na základe článku 7 ods. 3 rámcovej smernice môžu národné regulačné orgány (ďalej len „NRO“) a Komisia predložiť k oznámeným návrhom opatrení pripomienky príslušnému NRO.

II. OPIS NÁVRHOV OPATRENÍ

II.1. Súvislosti

V prvom kole preskúmania trhu³ ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach TÚSR určil etablovaného operátora (Slovak Telekom) za spoločnosť s významným vplyvom na trhu (SMP) a uložil tieto povinnosti: (i) transparentnosť (uverejňovanie referenčných ponúk, technických špecifikácií), (ii) nediskriminácia, (iii) účtovné oddelenie, (iv) prístup k určitým sieťovým komponentom a (v) nákladová orientácia na základe dlhodobých priemerných prírastkových nákladov (LRAIC).

Komisia vo svojich pripomienkach konštatovala, že TÚSR vo svojom opatrení neurčil podrobnosti o navrhovanom modeli LRAIC a neuviedol ani bližšie informácie o cieľových cenách za ukončovanie volania. Komisia sa domnieva, že prístup TÚSR neposkytuje trhovému subjektom dostatočnú transparentnosť a právnu istotu a mohol by ďalej spomaľovať znižovanie cien za ukončovanie volania. Komisia vyzvala TÚSR, aby na základe článku 7 ods. 3 rámcovej smernice notifikoval tieto podrobné údaje týkajúce sa zavedenia opatrení. Komisia navyše pripomenula TÚSR, že podľa článku 6 rámcovej smernice národné regulačné orgány musia zorganizovať národný poradný postup, ktorý sa týka aj definovania trhu, a poskytnúť všetkým zainteresovaným stranám príležitosť vyjadriť sa k navrhovanému opatreniu.

Vo svojej následnej notifikácii⁴ TÚSR opísal uplatniteľný systém účtovania nákladov a informoval o podrobnostiach realizácie tohto systému.

II.2. Definovanie trhu

Notifikovaný návrh opatrenia sa týka veľkoobchodných trhov ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení na Slovensku⁵.

TÚSR zaraďuje do relevantného trhu výrobkov služby ukončenia volania⁶ poskytované prostredníctvom pevných sietí (tradičné siete PSTN), dátových sietí (riadené VoIP – v za predpokladu, že volanie má všetky znaky verejnej telefónnej služby), optických sietí, sietí káblovej televízie, bezdrôtových sietí (FWA, WiFi), mobilnej siete (za predpokladu, že nejde o verejnú mobilnú telefónnu službu, pretože technické alebo technologické riešenie koncového bodu znemožňuje alebo obmedzuje mobilitu služby).

Podľa TÚSR relevantný geografický trh zodpovedá geografickému pokrytiu siete

---

³ Prípady SK/2004/0102, SG-Greffe(2004)D/205361.

⁴ Prípady SK/2005/0187, SG-Greffe(2005)D/202474.

⁵ Zodpovedá to trhu 3 podľa odporúčania Komisie 2007/879/ES zo 17. decembra 2007 o príslušných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronickej komunikácie umožňujúcich reguláciu ex ante v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronicke komunikačné siete a služby, Ú. v. EÚ L 344, 28.12.2007, s. 65.

⁶ TÚSR vymedzuje službu ukončenia volania ako službu prenosu volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi mobilnou a pevnou sieťou do koncového bodu pevnej verejnej telefónnej siete určeného špecifickou sieťovou adresou.

každého operátora v rámci Slovenskej republiky.

II.3. Zistenie významného vplyvu na trhu

Hlavnými kritériami, ktoré TÚSR pri dosahovaní záverov týkajúcich sa SMP posudzoval, sú (i) veľkosť podniku na relevantnom trhu (každý operátor má podiel 100 % na relevantnom trhu), (ii) kontrola nad dôležitým zariadením, (iii) existencia technologických výhod, (iv) žiadna alebo nízka vyrovnávací kúpna sila, (v) úspory z rozsahu, (vi) nedostatočná potenciálna konkurencia a (vii) existencia prekážok vstupu.

Na základe analýzy trhu má TÚSR v úmysle určiť týchto 10 sieťových operátorov, ktorí majú SMP na svojich príslušných trhoch s ukončovaním volaní v pevných sieťach: (i) Slovak Telekom, a.s. (ST), (ii) Dial Telecom, a.s., (iii) ANTIK Telecom, s.r.o.⁷, (iv) GTS Slovakia, a.s., (v) Orange Slovensko, a.s., (vi) Slovanet, a.s., (vii) Swan, a.s., (viii) ŽSR-ŽT, o.z., (ix) Trnavatel, s.r.o., (x) UPC Broadband Slovakia, s.r.o.

II.4. Regulačné opatrenia

TÚSR navrhuje uložiť všetkým operátorom s SMP povinnosti týkajúce sa (i) prístupu k špecifickým sieťovým zariadeniam, (ii) transparentnosti a (iii) nediskriminácie.

Ďalej vzhľadom na kontrolu cien a účtovného oddelenia má úrad v úmysle uložiť asymetrické nápravné opatrenia⁸ spoločnosti Slovak Telekom a alternatívnym sieťovým operátorom (ANO). Z hľadiska kontroly cien TÚSR navrhuje pre ST uložiť povinnosť nákladovej orientácie na základe vzostupného modelu FL-LRAIC⁹ a pre ostatných 9 operátorov povinnosť kontroly cien s cieľom účtovať ceny za ukončenie volania, ktoré neprekračujú regulované ceny ST. Účtovné oddelenie sa vzťahuje iba na ST¹⁰.

Presná výška limitných cien za ukončenie volania na miestnej úrovni a cez jeden tranzit¹¹ bude predmetom samostatného rozhodnutia po jeho posúdení a potvrdení resp. úprave zo strany TÚSR. V reakcii na žiadosť Komisie o informácie TÚSR potvrdil, že v súlade s článkom 7 ods. 3 rámcovej smernice bude informovať o svojom návrhu rozhodnutia, ktorým stanoví tieto poplatky.

TÚSR navyše plánuje do konca roku 2012 spustiť model LRIC, ktorý zodpovedá metodike nákladového účtovania v súlade s odporúčaním o sadzbách za služby ukončenia volania¹², aby sa mohli prepojavacie poplatky stanoviť na základe odporúčanej

---

⁷ Predtým Antik computers&communications, s.r.o.

⁸ TÚSR uvádza, že na konci roku 2009 bol spoločný podiel všetkých ANO na trhu bezvýznamný v porovnaní s podielom Slovak Telekomu, pokiaľ ide o počet pripojení, celkový objem ukončených volaní alebo výnosov z ukončených volaní.

⁹ Výhľadový model dlhodobých priemerných prírastkových nákladov je založený na záznamoch historických a súčasných nákladov s použitím metódy účtovania bežných nákladov.

¹⁰ TÚSR konštatuje, že uloženie povinnosti účtovného oddelenia alternatívnym operátorom by pre nich predstavovalo neprimeranú záťaž.

¹¹ V odpovedi na žiadosť Komisie o informácie TÚSR vysvetlil, že ST je jediný podnik, ktorý poskytuje služby ukončovania volania na úrovni dvojitého tranzitu, ktoré sa na Slovensku takmer nevyužívajú. Podiel služieb ukončovania volania na úrovni dvojitého tranzitu na celkovom objeme minút ukončených volaní v sieti ST dosahuje 0,01 %. Z dôvodu zanedbateľného využitia tejto služby TÚSR nemá v úmysle počas tohto obdobia preskúmania regulovať služby ukončovania volania na úrovni dvojitého tranzitu.

¹² Odporúčanie Komisie 2009/396/ES zo 7. mája 2009 o regulačnom zaobchádzaní s prepojavacími poplatkami v pevných a mobilných telefónnych sieťach v EÚ (odporúčanie o sadzbách za služby

metodiky v ďalšom kole preskúmania trhu.

III. PRIPOMIENKY

Na základe súčasného oznámenia a ďalších informácií, ktoré poskytol TÚSR, má Komisia túto pripomienku¹³:

Potreba primeranej kontroly cien a povinnosti nákladového účtovania

V súlade s návrhom TÚSR by Slovak Telekom bol nútený stanoviť nákladovo orientované poplatky za ukončenie volaní na základe modelu FL-LRAIC, zatiaľ čo ANO by boli povinné stanoviť svoje poplatky za ukončovanie volania v pevnej sieti (FTR) na úrovni nie vyššej, ako sú regulované cenové úrovne ST.

Komisia by chcela zdôrazniť, že pri viacerých príležitostiach vyjadrila názor, že poplatky za ukončovanie volania by sa mali stanoviť na úrovni nákladov, ktoré by znášal efektívny operátor poskytujúci príslušnú službu¹⁴. S cieľom určiť túto úroveň nákladov Komisia v odporúčaní o sadzbách za služby ukončenia volania takisto vyzvala operátorov, aby pri určovaní poplatkov za ukončovanie volania uplatňovali výhľadový model dlhodobých prírastkových nákladov (FL-LRIC).

Komisia berie na vedomie, že TÚSR má v úmysle spustiť do konca roku 2012 v rámci ďalšieho kola preskúmania trhu nový vzostupný model FL-LRIC s cieľom stanoviť FTR, a to na základe nákladov vzniknutých efektívnemu operátorovi. V tejto súvislosti Komisia pripomína TÚSR, že v súlade s bodom 11 odporúčania o sadzbách za služby ukončenia volania by mali NRO zabezpečiť, aby boli poplatky za služby ukončenia volania na nákladovo efektívnej, symetrickej úrovni účinne zavedené do 31. decembra 2012. Do tohto dátumu by sa mal teda v plnej miere zaviesť odporúčaný model nákladov FL-LRIC.

Poplatky FTR na Slovensku v roku 2010 patria k najvyšším v EÚ¹⁵. Komisia vyzýva TÚSR, aby čo najskôr zosúladiť metodiku účtovania nákladov s odporúčanými zásadami účtovania nákladov podľa odporúčania o sadzbách za služby ukončenia volania a aby už v nasledujúcom regulačnom rozhodnutí, ktorým stanoví FTR na súčasné obdobie preskúmania, navrhol zníženie cenových úrovní, výsledkom ktorých budú poplatky približujúce sa priemeru EÚ. Komisia zdôrazňuje, že by sa tým umožnilo rýchlejšie zosúladienie poplatkov za ukončovanie volania v pevnej sieti s úrovňou efektívnych nákladov a pomohlo by to vyhnúť sa potrebe náhleho zníženia alebo neprimerane prudkej úpravy poplatkov na konci prechodného obdobia ustanoveného v odporúčaní o sadzbách za služby ukončenia volania.

---

ukončenia volania), Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2009, s. 67.

¹³ V súlade s článkom 7 ods. 3 rámcovej smernice.

¹⁴ Prípady UK/2006/0498, FR/2007/0669, IT/2008/0802, PL/2008/0814, BG/2009/0865, EL/2010/1073.

¹⁵ Poplatky za ukončovanie volania v pevnej sieti účtované Slovak Telekomom v roku 2010 dosahujú 0,86 eurocentov za minútu na miestnej úrovni, 1,28 eurocentov za minútu na úrovni jedného tranzitu a 1,65 eurocentov za minútu na úrovni dvojitého tranzitu. Na porovnanie, priemerná výška poplatkov FTR, ktoré si účtovali etablovaní operátori v októbri 2009, bola 0,52 eurocentov za minútu na miestnej úrovni, 0,79 eurocentov za minútu na úrovni jedného tranzitu a 1,09 eurocentov za minútu na úrovni dvojitého tranzitu. Pozri grafy 86 – 88, kapitola 2 pracovného dokumentu útvarov Komisie s názvom „Správa o pokroku na jednotnom trhu európskych elektronických komunikácií za rok 2009 (15. správa)“, SEK(2010) 630.

Na základe článku 7 ods. 5 rámcovej smernice TÚSR v čo najväčšej miere zohľadní pripomienky ostatných národných regulačných orgánov a Komisie a môže prijať výsledný návrh opatrení a ak tak urobí, informovať o tom Komisiu.

Stanoviskom Komisie k tomuto konkrétnemu oznámeniu nie je dotknuté žiadne stanovisko, ktoré môže Komisia zaujať vo vzťahu k ostatným oznámeným návrhom opatrení.

Komisia v súlade s bodom 15 odporúčania 2008/850/ES¹⁶ uverejní tento dokument na svojich webových stránkach. Komisia nepovažuje tu uvedené informácie za dôverné. Do troch pracovných dní po doručení je možné v súlade s právnymi predpismi EÚ a vnútroštátnymi právnymi predpismi týkajúcimi sa obchodného tajomstva informovať Komisiu¹⁷ o tom, že tento dokument obsahuje dôverné informácie, ktoré si želáte pred uverejnením vypustiť¹⁸. Každú takúto žiadosť by ste mali zdôvodniť.

S úctou,
za Komisiu
Robert Madelin
generálny riaditeľ

---

¹⁶ Odporúčanie Komisie 2008/850/ES z 15. októbra 2008 o notifikáciách, lehotách a konzultáciách ustanovených v článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby, Ú. v. EÚ L 301, 12.11.2008, s. 23.

¹⁷ Žiadosť môžete zaslať buď elektronickou poštou na adresu: INFSO-COMP-ARTICLE7@ec.europa.eu alebo faxom na číslo: +32 2 298 87 82.

¹⁸ Komisia môže informovať verejnosť o výsledkoch svojho posúdenia pred koncom tohto trojdňového obdobia.